

Wetenschappelijk onderzoek Universiteit Leiden

Dynamisch testen van creativiteit

Creativiteit is het vermogen om nieuwe en toepasbare ideeën te bedenken. Creativiteit wordt in de huidige samenleving steeds belangrijker gevonden. Om deze reden is het ook belangrijk om creativiteit goed te kunnen meten. In de praktijk blijft dit echter een complexe kwestie. Tot nu toe wordt er vaak eenmalig een test gedaan om te zien hoe creatief een kind is. Een dergelijke test laat echter niet goed zien waartoe een kind werkelijk in staat is.

Hoeveel verschillende manieren kunt u bedenken waarop een baksteen gebruikt kan worden?

“Je kunt een baksteen gebruiken om een ruit mee in te gooien of een deur mee open te houden. Je kunt een baksteen ook gebruiken om een insect mee dood te maken of als krukje om ergens beter bij te kunnen.”

Mensen die veel verschillende, maar logische, manieren kunnen bedenken om een baksteen te gebruiken worden als creatiever gezien, tenminste op dat moment. Deze test zegt namelijk niets over hoeveel *potentie* een persoon heeft om creatief te zijn.

In dit onderzoek beogen we dan ook creativiteit te meten middels een zogenaamde *dynamische test*. Een dynamische test bestaat uit een voormeting, training en nameting. Deze vorm van testen maakt het mogelijk om in kaart te brengen hoeveel vooruitgang een kind kan laten zien in een bepaalde vaardigheid en hoeveel (en welke) hulp het kind daarvoor nodig heeft. Uit onderzoek blijkt dat als kinderen dynamisch worden getest, zij veel beter in staat zijn om te laten zien wat ze kunnen dan op een reguliere test. Veelal wordt dynamisch testen gebruikt in het cognitief-intellectuele domein. Dit is de eerste keer in Nederland dat deze vorm van testen wordt toegepast op het domein creativiteit.

Doordat in dit onderzoek eerst een voormeting wordt gedaan, daarna een training volgt, en vervolgens nog een nameting wordt afgenomen is het mogelijk om de voortgang van een kind op de taakjes te vergelijken. Op deze manier kan het creatief leerpotentieel in kaart gebracht worden.

“Creativity is intelligence having fun” – Albert Einstein

Hoe ziet het onderzoek eruit?

Het onderzoek is bedoeld voor kinderen in de leeftijd 9-12 jaar uit het regulier basisonderwijs. Het onderzoek ziet er als volgt uit:

1. Tussen mei en juni worden sommige taken afgenomen met behulp van blokken en een computer. Dit sessie duurt ongeveer 25 minuten.
2. Tussen mei en juli wordt bij alle deelnemende kinderen een groepsgewijze voormeting en nameting afgenomen. In de voor- en nameting wordt aan de kinderen een aantal geometrische vormen en alledaagse objecten gegeven, waarna ze gevraagd wordt om zoveel mogelijk nieuwe tekeningen te maken met deze vormen en objecten. De voor- en nameting nemen allebei maximaal 45 minuten in beslag.

3. Tussen de voormeting en nameting zal een deel van de kinderen een training krijgen. Omdat in dit onderzoek een training wordt gebruikt waarvan het effect nog verder onderzocht moet worden, zullen de kinderen willekeurig toegewezen worden aan twee groepen:

A) Een helft van de kinderen ontvangt de training in de opdrachten die creativiteit meten. Tijdens deze training krijgen de kinderen dezelfde taken aangeboden als tijdens de voor- en nameting, maar dan krijgen zij hulp in de vorm van op het kind afgestemde hints. De training wordt individueel aangeboden en neemt gemiddeld 20 minuten in beslag.

B) De andere helft ontvangt geen training, maar maakt wel de voor- en nameting.

Het onderzoek vindt plaats onder schooltijd. De metingen en de training worden verzorgd door twee studenten psychologie van de Universiteit Leiden. De tijdstippen worden uiteraard in overleg met de docent vastgesteld, zodat de kinderen geen belangrijke leerstof missen.

Wat draagt het onderzoek bij?

1. Het onderzoek zal bijdragen aan de kennis over creativiteit en de manier om creatief potentieel te meten.

2. Daarnaast is deelname aan het onderzoek ook heel erg interessant voor de kinderen. De deelnemende kinderen krijgen op deze wijze een beeld van de wijze waarop (wetenschappelijk) onderzoek wordt uitgevoerd en zien van dichtbij wat het ontwikkelen van kennis inhoudt. Het zal dus een verrijkende en leerzame ervaring zijn! Ook zullen de kinderen na afloop van het onderzoek kort op de hoogte worden gesteld van de bevindingen en krijgen ze een certificaat.

Hoe zit het met de gegevens van mijn kind?

De gegevens worden gecodeerd opgeslagen en slechts gebruikt voor het onderzoek. Na afloop van het onderzoek zullen de onderzoeksgegevens niet te herleiden zijn tot individuele kinderen.

Waar kan ik terecht bij vragen of opmerkingen?

Voor vragen of opmerkingen kunt u terecht bij de begeleider van dit onderzoek:

dr. Bart Vogelaar – b.vogelaar@fsw.leidenuniv.nl, Universiteit Leiden

Hoe kan ik aan dit onderzoek meedoen?

U kunt uw kind aanmelden middels bijgevoegd strookje dat kan worden ingeleverd bij de leerkracht van uw kind. Mocht u, uiteraard onverhoopt, uw medewerking aan het onderzoek willen beëindigen, dan kan dit uiteraard zonder opgave van redenen.